

STÁTNÍ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV

ZRUŠEN STUPĚŇ UTAJENÍ

Důvod:

490/2

TAJNÉ

Výtisk číslo:

25

PhDr. Alena Nýzková

4.1.02

Podpis:

[Signature]

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE

46

Č. j.: inf. /03224/ 46

Počet listů:

Počet výtisků: 26

Den vydání: 15. září 1988

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích

Krajské výbory strany spolu s instruktory ÚV KSČ zhodnotily první poznatky ze zřizování státních podniků. Zkušenosti z krajů ukazují, že nejméně problémů se projevilo při projednávání návrhů na ustavení státních podniků v působnosti ministerstev zemědělství a výživy, zejména státních statků, kde až na výjimky nedošlo k zásadním rozporům mezi zřizovatelem a územními stranickými a hospodářskými orgány. Rozpornější a konfliktnější byla situace u průmyslových podniků.

Podle názoru uváděného z poloviny krajů byl v první etapě na projednávání návrhů na jednotlivých stupních výstavby vymezen malý časový prostor. Časová tíseň v řadě případů bránila hlubšímu posouzení rozporných návrhů ministerstev, VHJ i individuálních návrhů podniků. V Severočeském kraji se projevila kritika na malou informovanost pracovních kolektivů o připravovaných změnách organizačních struktur. Kolektivní návrhy byly zpravidla zpracovány jmenovanou komisí řídících pracovníků bez hlubšího projednání v příslušných pracovních kolektivech.

Z provedených rozborů vyplývá, že ne všechny návrhy na ustavení státních podniků byly na odpovídající úrovni. Severomoravský KV KSČ je názoru, že rozdílné postoje zakladatelů, VHJ a podniků je třeba lépe a věcněji vyargumentovat. Potvrzuje to i městský výbor KSS Bratislava, který považuje za nesprávné, že zakladatelé ve většině případů neobhajovali svá stanoviska v podnicích, kde nebyly akceptovány individuální návrhy na zřízení státního podniku. Z městského výboru KSČ v Praze je hodnoceno, že návrhy některých nových struktur a necitlivé projednávání ze strany VHJ vneslo nedůvěru do podnikových kolektivů. Ta vyústila v podávání individuálních návrhů na samostatné podniky. Bylo tomu tak například u vztahů mezi Československými vzduchotechnickými závody Milevsko a Jankou Radotín. Při ustavení některých organizací se nepřihlíželo ani k základním principům utváření státních podniků, například samostatné ekonomické existence. Ustaven byl například podnik Technoplyn Praha, u něhož se mnohokrát zabývalo předsednictvo obvodního výboru KSČ neplněním úkolů hospodářského plánu. Podnik má

vážné problémy se zastaralou materiálně technickou základnou. Středočeský KV KSČ uvádí, že v návrzích ministerstev se bere v úvahu pouze ekonomika a nedostatečně jsou posuzovány sociálně politické aspekty. Oddělení městského výboru KSS Bratislava je naproti tomu toho názoru, že odvodové povinnosti státních podniků k územním orgánům vedly k tlaku těchto orgánů na zřízení podniků na svém území i v případech ekonomicky nepodložených.

Západočeský KV KSČ a městský výbor KSČ Praha upozorňují, že se v první etapě projevily tlaky zakladatelů a VHJ vůči podnikům, aby stáhly a přehodnotily své individuální žádosti o ustavení podniku. Například předsednictvo západočeského KV KSČ doporučilo ustavení samostatných státních podniků Západočeské keramické závody Horní Bříza a Keramické a sklářské suroviny Sedlec, kde je politická situace silně zaměřena ve prospěch osamostatnění. Resort ministerstva stavebnictví naproti tomu vidí řešení ve vytvoření silného, konkurence schopného podniku s maximální samostatností jednotlivých článků. Generální ředitel VHJ České keramické závody s. Lošťák obhajuje existenci VHJ neúnosnými prostředky. Podle hodnocení krajského výboru jsou užívány málo přesvědčivé až neseriózní argumenty. Jednání dosud nebylo uzavřeno.

Východočeský, ale i další krajské výbory strany konstatují, že převážná část připomínek stranických orgánů k jednotlivým návrhům na zřízení státních podniků k 1. 7. 1988 byla akceptována. Tam, kde rozporná stanoviska nebyla dostatečně vyjasněna, bylo většinou ustavení státního podniku odloženo na pozdější termín. V některých případech však došlo k ustavení státních podniků v rozporu se stanovisky KV KSČ, a to někdy i bez řádného vysvětlení ze strany zakladatele, proč nebyly individuální návrhy či stanoviska stranických orgánů vzata v úvahu. Respektován například nebyl návrh předsednictva MěV KSS Bratislava o zřízení státního podniku Elektromont až k 1. 7. 1989. Dosavadní podnik Elektromont Bratislava byl začleněn do výrobního sdružení Elektromont Praha již od 1. 7. 1988. Splněn nebyl rovněž požadavek severočeského KV KSČ na odsunutí termínu ustavení státního podniku Liaz Jablonec nad Nisou pro rozporná stanoviska zakladatele a podniku na připojení či osamostatnění

některých organizačních jednotek. Přitom návrh podniku byl podporován OV KSČ Jablonec nad Nisou. Realizován nebyl ani návrh téhož KV KSČ vycházející ze stanoviska OV KSČ Děčín, nezačlenit podnik Kovošrot Děčín do koncernu Průmysl kovového odpadu Kladno. Splnění ani vysvětlen nebyl požadavek západoslovenského KV KSS na utvoření státního podniku Nábytek Nitra a byl zřízen státní podnik Nábytek Žilina s celoslovenskou působností. Dodatečně a bez konzultace bylo západoslovenskému KV KSS oznámeno zřízení 4 státních podniků z bývalé VHJ OGAKO Partizánské. V některých dalších případech byly rovněž individuální návrhy podpořeny stanovisky okresních výborů strany a jejich neuplatnění vyvolalo problémy. Například závody Hošťálková a Moravská Třebová jejichž zájmy podpořily OV KSČ Vsetín a Svitavy doposud nesouhlasí se začleněním do státního podniku ROSTEX Vyškov. K úspěchu zatím nevedly ani konzultace na úrovni jihomoravského KV KSČ.

Mezi pracujícími se nadále vyskytují kritické názory na průběh přestavby ekonomiky. V souvislosti s ustavováním státních podniků se hovoří o tom, že místo menších operativních celků vznikají opět velké hospodářské jednotky. Takovýto postup se považuje za protikladný k původním záměrům a je označován za snahu pokračovat po staru s pouhým přemalováním názvů. O rozšířenosti těchto názorů svědčí, že se vyskytly v okrese Olomouc /Severomoravský kraj/ u 58 % základních organizací, provádějících hodnocení politické situace. Kritizovala se v nich rovněž existence zbytečných funkcí na generálních ředitelstvích, které neúčelně zaměstnávají nižší stupně řízení. Také například na členských schůzích ZO KSČ v řadě závodů státního podniku Škoda Plzeň /Západočeský kraj/ se vyskytly připomínky, že se změnil v dosavadní strukturu jen název a informovanost o probíhající přestavbě je neuspokojivá. Naustále se opakují požadavky, aby na funkci ředitelů byli pro volbu připraveni alespoň dva kandidáti.

V první etapě ustavování státních podniků se ukázaly rozdílné přístupy jednotlivých stupňů stranické výstavby a hospodářského řízení při volbách stranických výborů a samosprávných orgánů. Rozhodnutí o ustavení stranických výborů považují ve Středoslovenském

kraji za opožděné s tím, že nejsou schopny aktivně se podílet na politickém a kádrovém zabezpečení voleb rad pracovních kolektivů a ředitelů podniků. Na malý časový prostor pro ustavení stranických výborů a přípravu voleb orgánů samosprávy upozorňuje rovněž severomoravský KV KSČ. Rozporné jsou i názory na velikost stranického výboru.

Na okrese Trnava /Západoslovenský kraj/ již na některých členských schůzích ZO KSS v závodech, které jsou od 1. 7. 1988 součástí státních podniků /ZO KSS Milex Trnava, Milex Hlohovec, Cukrovar Trnava a další / volili stranické výbory. Využili k tomu alternativu doporučenou západoslovenským KV KSS - schválení celého stranického výboru ve všech ZO KSS v rámci státního podniku. Volby proběhly plynule, ale komunistům se zdá nelogické volit na své schůzi členy jiné ZO KSS. Nepřiklánějí se k této možnosti, za nejpříjemnější považují volby na všeplenární schůzi nebo na celopodnikové konferenci strany.

Městský výbor KSČ Bratislava signalizuje tendenci volit relativně malé počty delegátů do shromáždění a rad pracovních kolektivů. Například u Mototechny Praha na 10 500 pracovníků bylo navrhováno jen 72 delegátů. Navíc se zde projevila snaha vybírat delegáty podle sociálního složení. Dochází tak k oslabování výběru nejschopnějších lidí.

V první etapě ustavování státních podniků se výrazně projevila tendence navrhopvat ze strany zakladatele jen jednoho kandidáta na funkci ředitele. Bylo tomu tak u BEZ Bratislava, Kovoprojekta Bratislava, ZŤS Martin, ZVL Považská Bystrica ale i jinde. Podle poznatků středoslovenského KV KSS s tímto postupem v řadě případů souhlasilo 9. oddělení ÚV KSČ.

Na poradě tajemníků obvodních výborů KSS v Bratislavě zazněla připomínka, že zakládání státních podniků se sídlem mimo Bratislavu a související změny stranické výstavby jsou organizovány z centra tak, že z přípravy byly vynechány územní stranické orgány v místech závodů. Bylo tomu tak například u ZŤS Martin, Mototechny Praha, Průmyslu kovového odpadu Kladno a dalších.

Kritické připomínky k současnému stavu řízení ČSD byly vysloveny v ZO KSČ v rámci Provozního oddílu ČSD Ústí nad Labem /Severočeský kraj/ s tím, že státní podnik nebyl u ČSD ustaven, ale ústřední ředitelství již pracuje. Vznikl tak stav, kdy místo proklamovaného dvoustupňového řízení je na železnici čtyřstupňové. U zaměstnanců ČSD tím vzniká názor, že přestavba probíhá zdlouhavě a nedochází ke snižování řídicích orgánů.

Na okrese Český Krumlov /Jihočeský kraj/ je kriticky poukazováno na velké ztráty z fondu pracovní doby v souvislosti s ustavováním nových podnikových struktur.

Stranické orgány a organizace usilují o nové přístupy při posuzování realizace hospodářských plánů v průmyslových podnicích i závodech. Zvyšuje se náročnost při hodnocení příčin neplnění úkolů a vůči zodpovědným pracovníkům jsou vyvozovány závěry. Například POV KSČ v Blansku /Jihomoravský kraj/ uložilo ředitelům Minervy Boskovice a Agrozetu Letovice stranický trest napomenutí za neplnění usnesení okresní konference. V Severočeském kraji pokračují okresní výbory v besedách členů tohoto orgánu a pracovníků aparátu s pracovními kolektivy. V Severočeských chemických závodech Lovosice se přitom ukázalo, že pracující nejsou dostatečně informováni o perspektivách a záměrech vedení podniku. Komunistům v hospodářských funkcích proto bylo uloženo zkvalitnit obsah výrobních porad a sdělovat pracovním kolektivům poznatky umožňující zvýšit jejich podíl na řízení podniků. V některých okresech Západočeského kraje byly získány dobré zkušenosti při skládání účtů vedoucích hospodářských pracovníků z plnění úkolů. V jednotlivých základních organizacích Jihočeského kraje /například v ZO KSČ č. 3 a 5 Závodů Rudého práva Větrní/ se vžilo skládání účtů a členské schůze nehodnotí pouze plnění číselných ukazatelů, ale důraz pokládají na práci jednotlivců včetně slabin projevujících se u komunistů.

Takovýto přístup se však nedaří uplatňovat všude. Například východoslovenský KV KSS uvádí, že se často na členských a veřejných schůzích neprovádí konkrétní posuzování podílu jednotlivců,

pracovních kolektivů, úseků a dílen na dosahovaných výsledcích. Neplnění plánovaných ukazatelů se paušálně zdůvodňuje problémy v materiálně technickém zásobování a to i v těch případech, kdy bylo zaviněno převážně nedostatky v řídicí a organizační práci. Ze zpráv územních stranických orgánů vyplývají i nedostatky v průběžné kontrole plnění uzavřených socialistických závazků, která není většinou prováděna právě v těch kolektivech, které je přijaly. Proto jen zřídka dochází k tomu, že na základě využívání rezerv jsou úkoly dále zpřesňovány. Péče o rozvoj BSP a další formy iniciativy pracujících nejsou v popředí pozornosti vedoucích hospodářských pracovníků. Podceňuje se potřeba zaměřovat uzavírání závazků zejména na kvalitativní ukazatele plánu. Konkrétněji se to daří v podnicích zařazených do experimentu zvyšování samostatnosti a odpovědnosti.

Krajské, okresní výbory, upozorňují na závažné problémy v řídicí činnosti hospodářských orgánů i organizací. Opětovně informují o snahách podniků vyrábět a dodávat jen takový sortiment, který je pro ně z hlediska zisku výhodný, nebo jim umožňuje uplatnit se na zahraničních trzích. Přitom nejsou zajišťovány důležité zakázky pro tuzemskou potřebu. Například na členských schůzích ZO KSS výrobních družstev v Bratislavě se kriticky poukazovalo na zrušení hospodářských smluv mezi dodavatelskými podniky Benar Benešov nad Ploučnicí i Kožedělné závody Liptovský Mikuláš a odběratelem výrobním družstvem Vzoroděv Bratislava. Skluz v dodávkách převodových skříní od AZKG Praga Praha pro Karosu Vysoké Mýto /Východočeský kraj/ znemožnil kompletaci 80 autobusů. Východoslovenské cihelny Košice /Východoslovenský kraj/ vyrábějí místo cihel rentabilnější silniční panely. Komunisté n.p. Prefa Olomouc /Severomoravský kraj/ uvádějí, že ministerstvo výstavby a stavebnictví i ministerstvo průmyslu ČSR odmítají projednávat dodávky výrobků z lehčeného polystyrenu, desky, bloky, tvarovky a střešní krytiny na rok 1989, i když se dosud jednalo o ústředně plánované položky. Krajské výbory znovu uvádějí, že nedostatek náhradních dílů a pneumatik pro autobusy i nákladní automobily zvyšuje počet odstavených vozidel. Svazáci ze Střední ekonomické školy Bratislava, Bierutova ulice, kteří se v rámci letní aktivity zúčastnili

brigády v n.p. Fruta Podivín, informovali o nežádoucím počínání tohoto podniku ve snaze snížit ztráty ve výrobě. Na kečupech z roku 1986 přelepovali etikety na rok výroby 1988 a při zpracování ovocné dřeně se dobré suroviny míchaly s nevyhovujícími. Na zasedání jihočeského KV KSČ se poukazovalo na to, že v závodě Dačické strojírny Dačice, který byl od 1. 7. 1988 začleněn do státního podniku Avia, koncern Praha, dosud neznají vnitropodniková pravidla. Hovořilo se o tom, že v ČZM Strakonice nejsou pro výrobu převodových skříní určených na osobní vůz Škoda Favorit dořešeny finanční otázky spojené s investiční výstavbou, dovoz výrobní linky a jednoúčelových strojů ze zahraničí a tuzemska.

V zemědělství včasné ukončení žní umožnilo plynulý přechod do podzimních prací. Stranické orgány pozitivně hodnotí organizaci práce, operativnost řízení a vysokou aktivitu dočasně vytvořených stranických skupin. Krajské výbory strany uvádějí některé negativní poznatky a kritické připomínky z této oblasti. Živě se diskutuje o přestavbě mechanismu řízení zemědělsko - potravinářského komplexu, zvláště o ekonomických dopadech nových nástrojů. Stále pochybnosti vzbuzují připravované změny organizačních struktur na podnikové úrovni. Východočeský KV KSČ uvádí například, že na úseku potravinářského průmyslu se nevybíravým tlakem zástupců MZVŽ a GŘ prosazuje zřízení podniku tzv. technických a ekonomických služeb s určitými monopolními pravomocemi. V tom je spatřována snaha nejen o umělé zřizování organizací pro umístění pracovníků uvolněných z MZVŽ, GŘ, ale i zachování jejich pracoviště v Praze, za každou cenu, stejně jako tendence k omezování kompetencí daných budoucím státním podnikům zákonem. Negativně působí nedořešení organizačních struktur na úseku masného průmyslu a zemědělského zásobování a nákupu. Uváděné argumenty pro vznik jednoho státního podniku nejsou přesvědčivé. Značně jsou rozšířeny názory, že skutečným cílem je snaha MZVŽ zjednodušit si práci a vyhnout se přímým jednáním s větším počtem státních podniků.

Ve stranických organizacích zemědělské výroby v okrese Humenné /Východoslovenský kraj/ byly zaznamenány názory, že vyšší hospodářské orgány si "vynucují" právo nadále řídit administrativním způsobem. Projevuje se to v postojích MZVŽ i KZS, které se snaží

o maximální vliv při organizačním uspořádání společenských zemědělských podniků. Na druhé straně se ukazuje neochota a nechuť členských podniků řešit další ekonomickou existenci podniků služeb /Agrostav, ACHP, Střediska ochrany rostlin/ i samotná vedení zemědělských podniků spíše zdrženlivě reagují na nové ekonomické nástroje. Nejvíce připomínek je ke stanoveným sazbám v diferenciálních příplatcích, kde převládá snaha zrovnoprávnit podniky bez jejich vlastního přičinění, bez ohledu na to, zda si to zaslouží nebo ne. Pracující v zemědělství Východočeského kraje kritizují, že není ještě znám způsob řízení v tomto odvětví. Ani v tisku zveřejněné materiály z celostátního semináře o přestavbě hospodářského mechanismu v podmínkách zemědělsko-potravinářského komplexu nepřinesly očekávané ujasnění stavu a dalšího postupu. Vedení státních statků a JZD aktivně hledají konkrétní východiska.

Z jednotlivých okresů Severočeského kraje je opětovně upozorňováno na vzrůstající potíže v zemědělských pracích, zapříčiněných nedostatečnými limity motorové nafty. Například v okrese Jablonec nad Nisou se v současném období stává vážným problémem i nevyjasněnost otázky zimní údržby vozovek a místních komunikací. Okresní zemědělská správa sdělila ONV, že pro zimní období 1988/89 nelze počítat se zemědělskou výpomocí z důvodu nedostatku limitu nafty i po vládou provedené úpravě a proto, že od 1. 1. 1989 budou JZD odvádět z mezd na uvedených pracích vysokou daň, čímž se stávají pro JZD nerentabilními. Situace v tomto okrese je o to vážnější, že při zabezpečení zimní údržby silnic je potřebná 50 % výpomoc JZD a u místních komunikací dokonce 80 %. Na základě poznatků z okresů Severočeského kraje se nedostatek nafty stává předmětem ostré kritiky, vznášené zaměstnanci zemědělských podniků a negativně ovlivňuje celkovou politickou situaci. V Jihočeském kraji poukazuje řada organizací na opakující se problémy s dodávkami náhradních dílů. Jako tíživá a aktuální byla označena situace v náhradních součástkách na bramborové kombajny E-686 - vyorávací radlice, prosekávací řetězy a pogumované kladky.

V názorové hladině obyvatelstva se odráží stálý zájem o všechny záležitosti společenské a ekonomické přestavby a je v ní vyjadřována podpora politice strany. Podle zpráv krajských a městských

výborů strany jsou však na některých pracovištích vyslovovány názory, že proces přestavby ustrnul, nepokračuje potřebným tempem a nezbytné změny jsou připravovány i realizovány s nedostatečnou energií. Je tomu tak například v těch místech, kde přetrvávají nedostatky v zásobování různými materiály, v dodavatelskoodběratelských vztazích a kde není uspokojována poptávka u požadovaných druhů zboží.

Předsednictvo OV KSČ Rokycany /Západočeský kraj/ upozorňuje v dopise, adresovaném ústřednímu výboru KSČ, na určitou skepsi a nedůvěru lidí, kteří problémy v zásobování vnitřního trhu dávají do přímé souvislosti s realizací přestavby hospodářského mechanismu a vyslovují obavy, zda přechodem k samostatnosti podniků a působením ekonomických nástrojů se situace ještě nezhorší. Mělo by to značně nepříznivé dopady na aktivitu pracujících a jejich důvěru v politiku KSČ. POV KSČ v dopise dále uvádí, že komunisté pro nedostatek informací o příčinách uvedeného stavu na trhu nemají mnohdy potřebné argumenty k tomu, aby kritizované otázky v pracovních kolektivech vysvětlili. Těžko se například zdůvodňuje proč mimo dlouhodobě nedostatkového zboží chybí na vnitřním trhu i takové výrobky, kterých byl v minulosti relativně dostatek. Jedná se o stavební materiál, cement, vápno, cihly, tvárnice, stavební ocel, vodárenské šroubení, barvy, ředidla atd. Ostře je kritizován nedostatek hygienických potřeb pro ženy, osobního prádla, obuvi, bavlněných výrobků a poukazuje se na stále vysoké ceny některých druhů zeleniny a ovoce.

Rovněž předsednictvo jihomoravského KV KSČ podrobilo při hodnocení politicko ekonomické situace za měsíc srpen kritice, mimo jiné, nedostatek hygienických vložek pro ženy. Požaduje informaci, proč ke krácení dovozu uvedených výrobků došlo, kdo konkrétně stávající stav způsobil a jak byl postižen.

Sekretariát MěV KSČ Praha se zabýval výsledky stranického průzkumu, který provedl ve vybraných obchodních a dalších organizacích s cílem zjistit jak proniklo usnesení PÚV KSČ ke stabilizaci vnitřního trhu v letech 1988-1990 do jednotlivých organizací,

podniků a družstev. Ukázalo se, že přijatá opatření jsou realizována velmi pozvolna. Komunisté v hospodářských vedeních i v ZO KSČ obchodních organizací projevují obavy, zda především výroba, ale i odpovědné orgány, které mají zajišťovat dovoz, jsou schopny skutečně realizovat plánované úkoly v dodávkách zboží na vnitřní trh. Požadují, aby zejména příslušná ministerstva a podniky zahraničního obchodu přistupovaly k plnění svých úkolů daleko aktivněji a iniciativněji. V obchodním domě Kotva a Domácích potřebách byly vysloveny pochybnosti, zda dodávky devizového zboží, na které byly uvolněny prostředky, budou realizovány alespoň v závěru letošního roku, aby byl v hlavním městě zabezpečen předvánoční trh.

Také přímé vztahy většiny obchodních organizací s výrobními podniky mají různou intenzitu. I když jsou postupně navazovány, rozvíjejí se velmi pomalu. Řada výrobních podniků argumentuje, že nemohou uzavřít konkrétní dohody, protože nevědí, jaké budou mít materiálové zabezpečení. Komunisté z podniků místního průmyslu, služeb i výrobních družstev informují o tom, že pokud jim budou vytvořeny především materiálové předpoklady jsou tyto organizace schopny vyrobit podstatně více zboží pro obohacení vnitřního trhu než dosud. Pozastavují se však nad tím, že některý materiál například molitan, polystyren aj., mohou podniky místního průmyslu a služeb získat od čs. výrobců pouze za částečné devizové krytí.

Spotřebitelé v Praze, Bratislavě, Košicích /Východoslovenský kraj/ a Považské Bystrici /Středoslovenský kraj/ upozorňují na nepřiměřené nákupy spotřebního zboží i zdravotnického materiálu zahraničními turisty. Současně doporučují, aby celní a finanční orgány přijaly příslušná opatření k jejich zamezení.

Ve většině okresů Jihomoravského kraje byly zaznamenány obavy ze zdražování potravin, uhlí, stavebního materiálu, dřeva, nábytku a dalšího zboží. Ve Východoslovenském kraji se v souvislosti s úpravou velkoobchodních cen od 1. 1. 1989 šíří fámy o údajně připravovaném zvýšení maloobchodních cen i základních druhů potravin. V Jihočeském kraji se hovoří o tom, že bude zvýšeno nájemné, maloobchodní ceny některých výrobků, energie a služeb. Z okresu Gottwaldov

/Jihomoravský kraj/ a dalších, žádají komunisté obšírnější a konkrétnější informace o jednáních PÚV KSČ a vlády, především pokud se týkají života obyvatel, zásobování spotřebním zbožím a vlivu přestavby hospodářského mechanismu na maloobchodní ceny.

Pozitivně je hodnoceno, že se ve sdělovacích prostředcích otevřeně kritizují závažné nedostatky v naší společnosti. Je však požadováno, například v Českém Krumlově /Jihočeský kraj/, ale i jinde, aby kritika měla konstruktivní charakter a byla uváděna i východiska k řešení zveřejňovaných problémů.

I nadále jsou pozorně sledována vystoupení ministrů v Čs. televizi. Některá z nich jsou však v ohlasech v okrese Olomouc /Severomoravský kraj/ charakterizována jako "samolibá a nekvalifikovaná", zvláště ta, ve kterých se tvrdí, že "úkoly jsou plněny, když každý ví, že to není pravda. Ministr průmyslu ČSR místo, aby mluvil o opatřeních svého resortu, věnoval pozornost tomu, že několika podnikům pomohl Výbor lidové kontroly. Žádný se nehlásí k odpovědnosti za svěřené resorty, vysoké platy neodpovídají průměrným až podprůměrným výsledkům".

Mezi komunisty je oceňována pohotová informace ÚV KSČ o vývoji situace v Praze v období 20. výročí internacionální pomoci spojeneckých vojsk Varšavské smlouvy naší republice. Dává fakta k argumentaci. Současně však vyslovují potřebu i nadále odhalovat záměry a charakter skupin lidí jako je Charta 77 apod.

S velkým zájmem je očekáváno připravované zasedání ÚV KSČ k ideologické práci. V této souvislosti se například v Praze komunisté zajímají jakým způsobem bude KSČ využívat závěry 19. všesvazové konference KSSS v našich podmínkách. Z řady ohlasů na obvodě Praha 4 zaznívá požadavek rychlejšího tempa kádrových změn v řídicích stranických a státních orgánech všech stupňů, což je podle nich základní předpoklad k ofenzivní realizaci všech úkolů přestavby.

Ve Východočeském kraji vyvolává mimořádný ohlas publicita přejímaná ze sovětských sdělovacích prostředků, otevřeně ukazující

negativní jevy období stagnace /jako například Signál č. 31 o kriminální činnosti v Uzbekistánu, v Týdeníku aktualit č. 35 o životním stylu rodinných příslušníků nejvyšších představitelů SSSR před nástupem nového vedení a přestavby/. V diskusích se pak promítají i názory, že podobná situace je i u nás, není však takto zveřejňována a šetřena. V této souvislosti jsou ožiovány fámy o majetku s. Himla a případu Babinský.

V Agrostavu Prešov /Východoslovenský kraj/, ale i v dalších organizacích, se rozšiřují různé zprávy o bývalých funkcionářích KSČ. Hovoří se o tom, že s. Janovic a Pirč emigrovali do zahraničí a Dubček byl pozván na rozhovor k s. Gorbačovovi do Moskvy.

Jednotlivá upozornění a názory

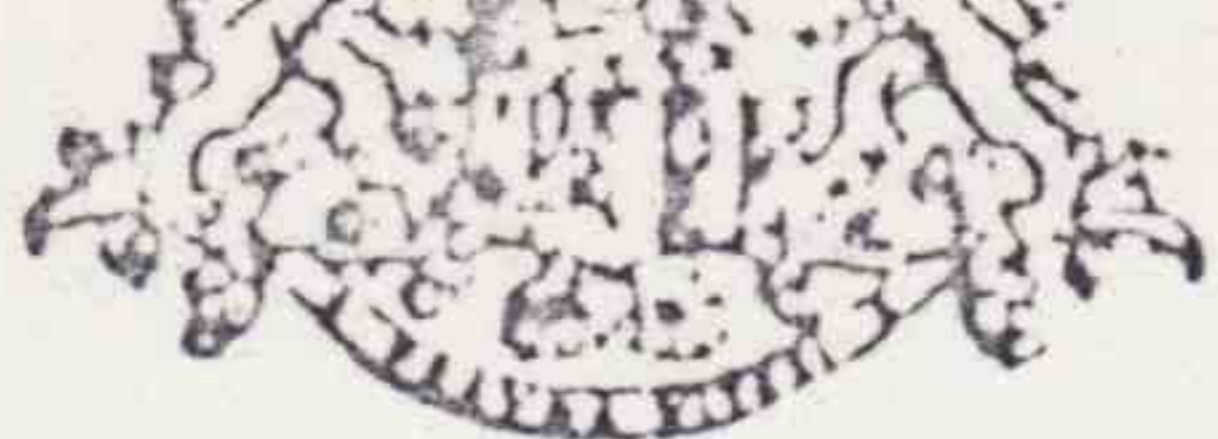
V okrese Žďár nad Sázavou /Jihomoravský kraj/ se hovoří o výskytu falešných bankovek a jejich padělání v n.p. Tokoz Žďár nad Sázavou. Údaje jsou zveličovány a lidé jednání pachatelů odsuzují. Pozitivně hodnotí, že SNB uvedený případ rychle řešil a očekávají veřejný soud.

Ve dnech 13., 14. a 15. srpna 1988 se konala pouť na Hostýně /Jihomoravský kraj/, které se zúčastnilo celkem 13 000 lidí. Před sobotní večerní bohoslužbou byl kanovníkovi Růžnarovi předložen laikem Tělupinem požadavek, aby v programu mohl vystoupit zástupce brněnských katolíků Dr. R. Malý. Kanovník však tuto žádost pro politickou závadnost textu předložené řeči odmítl. Byly v ní obsaženy různé invektivy, například "pouze na Hostýně jsme svobodni", atd. Po večerní mši probíhala v bazilice laická pobožnost podle předloženého scénáře - vedl ji Tělupin se dvěma pomocníky /Mrtvým a Pelikánem/. Promluvy byly prokládány písněmi za doprovodu kytar, takže Hostýn zvukově připomínal spíše trampský potlach než pobožnost. Pod vedením R. Malého a dvou mladších moderátorů /Mrtvý a Pelikán/ pokračovala potom pobožnost při ambitech křížové cesty. Při jednotlivých zastaveních promlouval R. Malý. Jeho vystoupení obsahovala ostré výpady proti státu, odmítání "poslušných" generálních vikářů, atd. V neděli pobožnosti pokračovaly a nedošlo při nich k rušivým jevům.

Příloha

Východočeský KV KSČ informuje o tom, že děkan Farmaceutické fakulty obdržel fotokopii letáku Svobodné Československo.

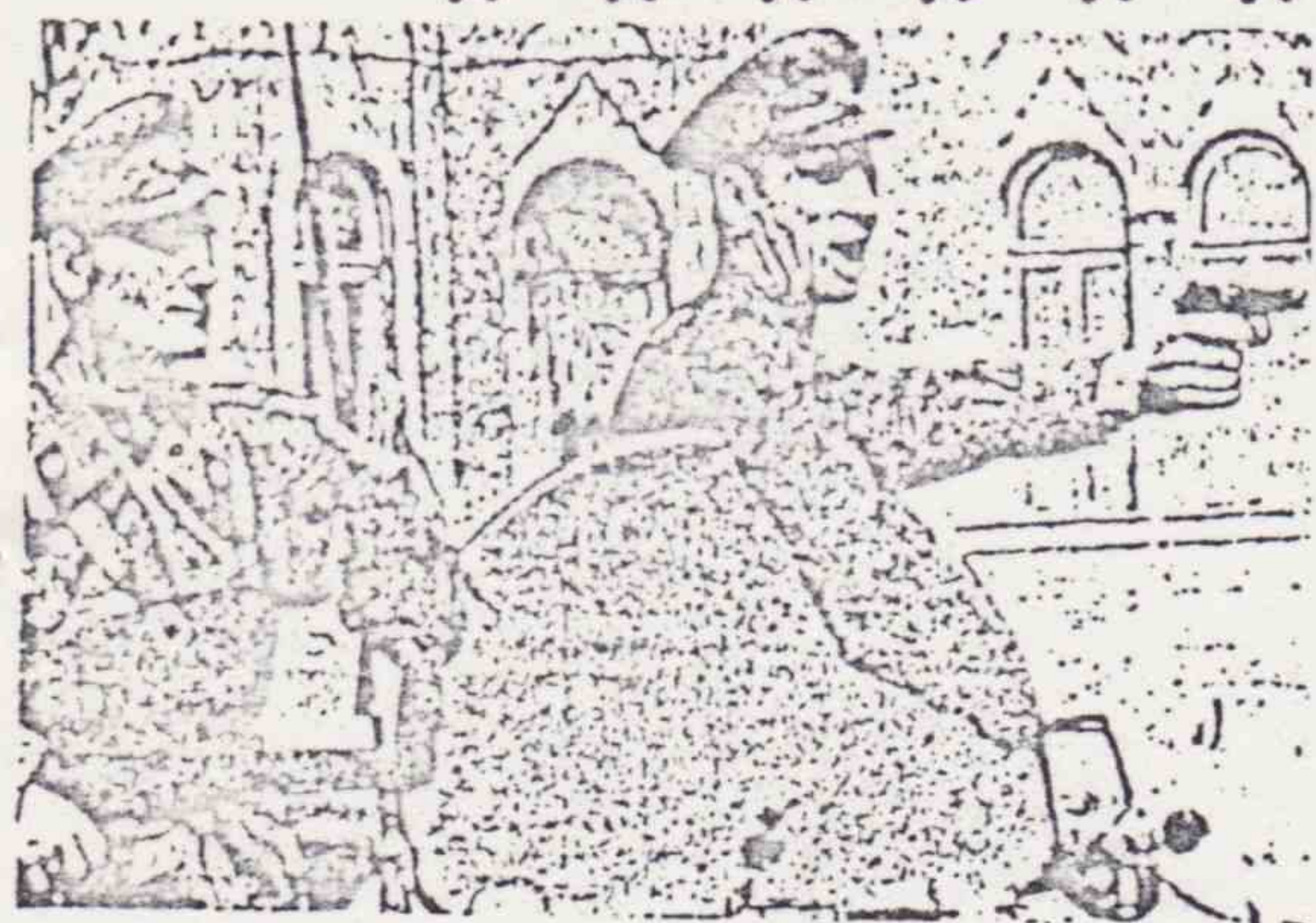
Dne 6. 9. 1988 došel z Prahy anonymní dopis členovi ÚV KSČ s. Ondráčkovi. Oba uvedené materiály jsou v plném znění přiloženy.

SVOBODNĚ ČESKOSLOVENSKO

Nezapomeň! ZALOŽ PODZEMNÍ BOJ

*****

21. SRPNA 1968 nás přišli

"osvobodit"

a stále ještě "osvobozují"

AKCE JE POUZE DOČASNÁ. !!!

L. BREŽNĚV

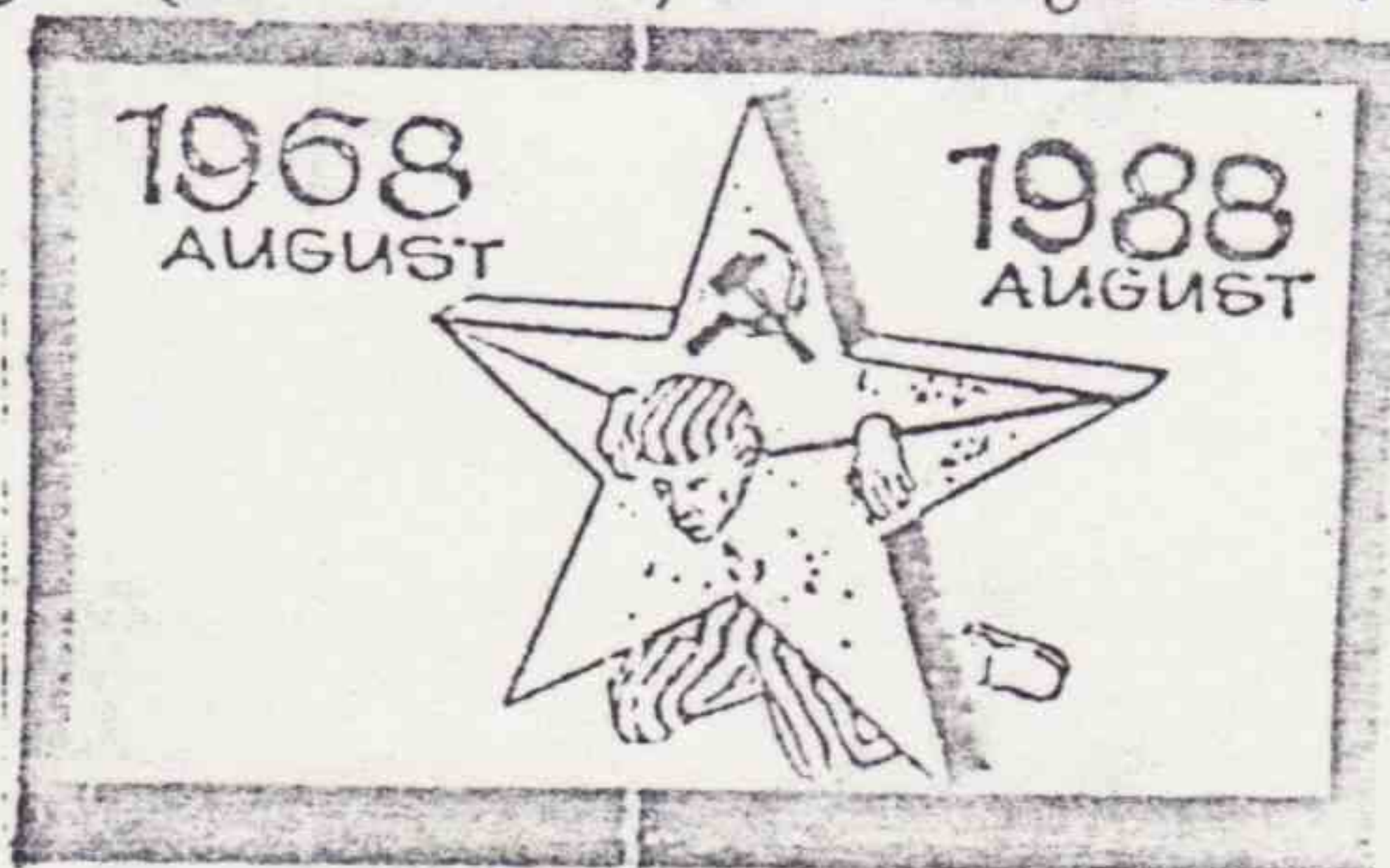
...do boje za spravedlivou věc domova

Vyhlašujeme SVATÝ BOJ ZA SVOBODU NAŠEHO NÁRODA a za osvobození naší krásné vlasti. Mluvíme jménem všech občanů našeho domova, kteří si přejí žít v demokratickém a svobodném světě. Krajané, nejsme osamoceni. Naše síla roste a další národy, trpící stejnou brutální nadvládou tyranské rudé Moskvy a jejich pomocníků z řad i našeho vlastního národa. - Nezapomente, že to byl SOVĚTSKÝ SVAZ který se zrádně spojil s nacistickým hnědým diktátorem, tak zv. "nadelidí" a za jejich pomoci přepadl a znásilnil svobodné Polsko, které uvěřilo slibům největšího tyрана světa a zločince Stalina. Sovětský Svaz bezohledně vykrádál a vykrádá stále naše přírodní bohatství-uranovou rudu, se kterou mohl vybudovat své atomické zbraně, připravené na ovládnutí svobodného světa. Sovětský Svaz se vlastně jmenuje RADA SOCIALISTICKÉ SVĚTOVÉ SMRTI !

Komunismus je parazit ,ohrožující veškeré lidstvo !

Obžalovaný -

Komunismus je zločin -
ný Gang, který zničil vý-
sledky neúnavné práce
staletých generací.
Zákon o nezczizitelnosti
dědičného majetku byl

máte slovo...

komunismem zašlapán
v prach, ale sáhněte
komunistivi na to co
ukradl, dá se do křiku,
že "zrádná reakce" se
hýbe a chce zničit vy-
sledky práce komunismu

Komunismus se snaží jedovatým slovem pošpinit
tradici národa, tisícileté křesťanské minulosti, zničit pojem rodiny a bez
studu se opovažuje tvrdit, že je nositelem míru a tvůrcem "lepší" nové do

K čemuž tedy potřebují koncentrační tábory, desetitisíce vězňů ? Ani
středověk se nevyrovná hrůzovládě pražských rudých lokajů a soudruh Gust
Husák, moskevský Gauleiter soudruha Gorbačova, se nestýděl minulého roku
při své návštěvě ve spolkové německé republice prohlásit, "MY" nemáme v
Československu - ŽÁDNÉ POLITICKÉ VĚZNÉ - u nás jsou ve vězení jen lidé,
kteří se provinili jako zločinci...! Byla dr. Milada Horáková také zločinec.
Podle soudruha Husáka asi ano...! Byli majitelé zděděných majetků, které ji
komunisti rozkradli-také zločinci, nebo to byli ti kdož kradli, ale ti jsou
přece na svobodě a ti první v koncentráku...co říkáte soudruhu Husáku ?

K R A J A N Ě
nezapomeňte, že mezi Váma žijí zrádci a kolaboranti Moskvy, na
jejichž rukách lpí krev nevinných, jejichž jediný "přestupek"
je, že chtějí žít ve svobodném a nezávislém domově. NEZAPOMENTE
jejich jména. Odplata přijde. Den osvobození není daleký.

BOŽÍ PRAVDA ZVÍTĚZÍ !!

VAROVÁNÍ!!

všem členům SNB-STB-VB- a všem složkám tak vz. "Milicionářů,"
všem soudcům, dále všem odpovědným funkcionářům KSČ, policejním
orgánům, nevyjímaje tak zv. rudé m i n i s t r y, dejte ruce
 pryč od pronásledování českých a slovenských krajanů: Každý
další váš zločin proti lidskosti ponese v zápětí odplatu !!
Členové podzemního odboje, jsou mezi vámi a to i na nejvyšších
místech, každý Váš čin je sledován. Uvědomte si, že i Vy jste
Češi a Slováci a že Vás zrodila matka, která milovala svoji
svobodnou zem. Uvědomte si to dříve, než bude pozdě !
I Vy staňte se členy podzemního boje. Boj za osvobození je
Svatým bojem za Vlast, proti bolševické tyranii- zítra může
býti pozdě ! Exilový a domácí odbojové hnutí.

.....

Soviets Go Home

Krajané, zakládejte malé skupinky odporu, zaznamenávejte všechny
prodejné kreatury, zrádce, pomahače podporující guislingskou
rudou vládu soudruha Husáka a spol. - Pro hodinu X, připravujte
v obcích a městech demokratické zastupitelstvo a starostů, a to
z osob, které pocítili knůtu rudého socialismu a nebyli zatíženi
činností t.zv. "Národní Fronty," která nese plnou odpovědnost za
zbabělou a neodpovědnou spolupráci, kterou komunisti využili k
uchopení moci v roce 1948. Pracujte opatrně, a to jen s těmi,
komu můžete plně důvěřovat. EXILOVÝ SENÁT je s Váma ve spojení
a postupně se budete dovídat více a podrobněji, bude Vás informovat
i hlas jiných sdělovacích prostředků. Obnovujte k životu býv.
strany první republiky, stranu Agrární, Nár. demokratickou, stranu
obchodnicko-středostavovskou a Českou křesťansko-sociální Unii.
Rozhodnutím VLÁDY ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY V EXILU, byla komu-
nistická strana prohlášena za zločinnou a postavena mimo zákon
a její jméno přibito na pranýř veřejné potupy a opovržení.

Z prohlášení čs.exilového senátu
ku dni 21.srpna 1988.

Nezapomeňte na oběti!

komunismu, na sirotky po umučených, na vdovy po popravených vlastenci
na umučenou a ubíjemnou církev, kněze a řádové sestry, na všechny
kdož bojují za svatou věc pravdy, náš boj bude tvrdý, ale bude ví-
tězný. Statečný boj Afganistánců, budiž nám příkladem, rudý kolos
doznává svoji porážku a je donucen opustiti místa hrůz které na-
tropil a vracející se sovětské vojáci se stydí za to, co jejich zbra-

Beze slov !

ve jménu "přátelství a ochrany" zane-
chaly v této zubožené zemi.
Za každý zločin přichází odplata, někdy
dříve, jindy později, ale přijde !
Chceli soudruh Gorbačov opravdu mír,
ať vyklidí ČSR sovětské jednotky !!
My chceme mír, svobodu, důstojnou sprá-
vedlivost. Jen takový a ne kolenou
před velkým " B R A T R E M " !!
ZRUŠIT JALTU-SVOBODNÉ VOLBY- SVOBODU
VŠEM ZA ŽELEZNOU OPONOU !

Opis anonymního dopisu, který obdržel s. Ondráček, člen ÚV KSČ

Anketa Rudého práva a Dikobrazu.

Kdo zodpoví správně všechny otázky, bude vylosován na Dni čs. tisku a odměněn podle zásluhy.

1. otázka - kdo, kde a kdy /nedávno/toto zjevil čs. lidu:

"Rozhodujícími problémy, které musíme řešit, jsou otázky kvality a snižování materiálové nákladovosti."

2. Tentýž soudruh řekl: "Strukturální přestavba národního hospodřství je aktuální otázka, na její řešení je však třeba lidi připravit."

Odpovězte: Jak dlouho je to aktuální otázka;

Které "lidi" je třeba na to připravit;

Jak dlouho potrvá ještě tato příprava.

3. Tentýž "Důraz položil na nezbytnost prohlubovat vedoucí úlohu strany v souvislosti s politickým zápasem, který hluboké reformy ve všech sférách života nevyhnutelně provází."

Odpovězte: Jak dlouho se už prohlubuje vedoucí úloha KSČ;

Jak hluboko klesla;

Kdo a kde zápasí;

Kdo zápas vyhraje?

4. "Jde o to, aby pracující pochopili filosofii přestavby."

Odpovězte: Co to je filosofie přestavby? /Pozor! Nezaměňte s novým myšlením M. Gorbačova/.

5. " V řídicí práci je klíčovou politickou otázkou důsledné respektování socialistických zásad odměňování, je třeba se postupně dopracovat k sociální spravedlnosti. Vždyť jádrem ekonomické reformy je, aby každý jednotlivec i organizace byl hodnocen podle skutečných přínosů."

Odpovězte: Jak dlouho KSČ usiluje o důsledné respektování socialistických zásad odměňování?

Proč toho nebylo dosaženo, když byl u nás už před 30 lety socialismus vybudován?

Co by za to KSČ zasloužila?

Proč se máme postupně dopracovat k sociální spravedlnosti?

/Nepiště: Protože by si naši vedoucí soudruzi nevydělali ani na "suchý z nosu"/.

Kdy dosáhneme tohoto cíle?

/Nepište: Až po smrti všech našich drahých soudruhů. To byste byli vedle jako ta jedle. Oni nejsou stoupenci zásady "po nás potopa." Naopak. Rádi by svým synům a dcerám, vnukům a vnučkám a ostatním přímým a blízkým /ne milenkám, na to už jsou příliš staří/ zabezpečili život ala Leonid Brežněv a spol. svým "Zlatým děťátkám" /viz. Týdeník aktualit, č. 35, str. 13/

6. Hádanka: Proč tisk. orgán ÚV KSČ Rudé právo již nepřináší mnohé důležité zprávy ze sovětského tisku?

/Nepiště: Protože jdeme vlastní specifickou cestou k socialismu. Návod k odpovědi naleznete v článku manželky - maďam hlavního našeho Ideologa, taj. ÚV KSČ J. Fojtíka, znalkyně SSSR v Kmeni č.33. Té se nelíbí kritika Stalina, kterou provádí sovětští novináři, publicisté a spisovatelé. Nelíbí se jí i jiné extrémy v sovětském tisku a v sovětském veřejném životě. Poučuje KSSS, že něco podobného páchala kontrarevoluce u nás v roce 1968 a varuje představitele KSSS, aby si dali pozor, že my v tom máme víc zkušeností než oni. Ale nemáme víc tanků než oni a proto kanonáduje Sovětský svaz "jen" hlubokomyslnými slovy, poučeními. Soudružka Fojtíková je odvážná nebo předvídavá, nebo ...

Zasvěcení ví, proč soudružka tak píše a proč RP, Čs. rozhlas a televize nepřináší 2 - 3 týdny již takové zpravodajství ze Sovětského svazu jako ještě nedávno. Není to i pro to, že "Zlatá děťátka" a brežněvovská privilegia nebyla a nejsou jen v Sovětském svazu, ale i u nás a oni je nechtějí ztratit? Soudružka Fojtíková a její přátelé sice už na školení nehovoří o tom, že Dubček, Smrkovský, Kriegel a další, měli být jako kontrarevolucionáři zastřeleni, nehovoří ani o svých obavách jako před rokem, co se stane s jejich vilou, ani nenaříká jaké má "potíže" se zásobováním, že jí "do domu" vždycky nedováží maso jaké si objedná ve speciální prodejně. /Veřejnost očekává, kdy MV KSČ v Praze rozhodne o uzavření dalších spec. prodejen v Praze/. Soudružka nenaříká, ale má stále větší

strach ... Nejen ona ... Strach, že se brzy i naši prostí soudruzi a občané i vyšetřovatelé a soudci budou ptát, jak k takovému majetku a zlatému životu přišli naši drazí Soudruzi. Nejen oni, ale i jejich "Zlatá děťátka."

Odpověď k poslední otázce, kterou jsme uvedli je jen příklad. Nechceme nikoho vodit za ručičku.

Otázky jsou těžké, ale odpovědi pro vás lehké. Piště všichni. Adresu RP znáte. Dopisy mohou být krátké, dlouhé, podepsané i nepodepsané. I anonymní prověříme, budou-li konkrétní, tak jak rozhodla nedávno federální vláda. Na dopis napiště heslo: Jakeš - štěstí pro každého.

Protože každá loterie je hra - opiš a pošli dál. Pro nedostatek papíru nemůžeme Anketu uveřejnit v Rudém právu. V Dikobrazu by to lidé brali jako srandu.

Redakce